

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bodnár Beáta ügyvéd képviselt I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., X.r., XI.r., XII.r. felpereseknek a dr. ifj. Szilágyi János ügyvéd által képviselt alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt a Szegedi Városi Bíróság előtt 8.P.22.848/2008. számon megindított és a Csongrád Megyei Bíróság 2.Pf.21.856/2009/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperesek által 19. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felpereseknek a Szeged, Mars tér átépítésével kapcsolatos beruházás előkészítésére és végrehajtására vonatkozó polgári jogi szerződéseket.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 40.000 (negyvenezer) forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperesek 2008. szeptember 16-án kelt levelükben a .. átépítésével kapcsolatos beruházás előkészítésével és végrehajtásával összefüggő szerződések kiadását kérték az alperestől, aki szeptember 18-án vette át a levelet, azonban a kérelemre nem válaszolt.

A felperesek 2008. október 28-án benyújtott kereseti kérelmükben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 19-21.§-ai alapján a

levelükben megjelölt szerződések kiadására kérték kötelezni az alperest.

A jogerős ítélet a felperesek keresetét elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 6.250 forint másodfokú eljárási költséget. A le nem rótt eljárási illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

Megállapította, hogy az alperesi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság, mint saját tulajdonú, illetve bérelt ingatlanok bérbe adásával és üzemeltetésével piacfenntartó tevékenysége körében foglalkozó gazdasági társaság, nem lát el sem állami, sem helyi önkormányzati, sem jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot. Így a kezelésében levő és a tevékenységére vonatkozó információ, tehát a szerződések sem minősülnek közérdekű adatnak, ezért az Avtv. 19. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás megadására nem köteles. Adatvédelmi szempontból annak nincs jelentősége, hogy az alperes részben vagy egészben állami, önkormányzati tulajdonban áll-e vagy sem, mivel az Avtv. a feladatkör, illetve az ezzel összefüggő adatok oldaláról tartalmaz szabályozást. Kifejtette, hogy a keresetlevél benyújtásakor hatályos 35/1995. (IV.5.) Korm.r. 2. §-a szerint a helyi önkormányzatnak csupán lehetősége van arra, hogy vásárokat rendezzen, piacot üzemeltessen, de ez nem tekinthető helyi önkormányzati feladatnak, illetve egyéb közfeladatnak. Ezért a beruházás előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos szerződések, adatok nem minősülnek közérdekű adatnak, azok közlésére az alperes kötelezhető. Kifejtette, hogy nem a közfeladat fogalmának szűkebb vagy tágabb értelmezése bír jelentőséggel, hanem az, hogy ilyen feladat ellátását jogszabály valamely szervre telepíti-e vagy csupán lehetőséget biztosít arra.

A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak megváltoztatását kérték, kereseti kérelmüknek megfelelően. A felperesek felülvizsgálati érvelése szerint a jogerős ítélet ellentétes az Avtv. 19. § (1)-(3) bekezdésével és az egységes bírói gyakorlattal, továbbá figyelmen kívül hagyja a felperesi álláspontot alátámasztó bizonyítékokat. Álláspontjuk szerint a hatályos joggyakorlat alapján önmagában annak ténye, hogy az alperes 100 %-os önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság, megalapozza adatszolgáltatási kötelezettségét a kezelt adatok vonatkozásában. Hivatkoztak a Legfelsőbb Bíróság BDT 2005.1216.1 számon hozott döntésében foglaltakra, miszerint a közfeladat fogalma nem szűkíthető le a hatósági jogkör gyakorlására. Az állam vagyonával gazdálkodó és azt kezelő szerv közfeladatot lát el és ekként az adatvédelmi törvény hatálya alatt áll. Utaltak arra, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) kimondja, hogy a város a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi érdekű közügyekben önállóan jár el. A helyi önkormányzat a törvény keretei között önállóan szabályozhatja, illetve egyedi ügyekben szabadon igazgathatja a

feladat- és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket. Az önkormányzat tulajdonával önállóan rendelkezik, bevételeivel önállóan gazdálkodik, az önként vállalt és a kötelező önkormányzati feladatok ellátásáról egységes költségvetéséből gondoskodik.

A jelen esetben ezen önkormányzati vagyonról való rendelkezési jogát, arra irányuló szerződések megkötésének jogát ruházta át az önkormányzat az alperesre.

Kifejtették, hogy az önkormányzati törvény felsorolása nem öleli fel teljes körűen a közszolgáltatások terén lehetséges önkormányzati feladatokat.

Arra is hivatkoztak, hogy a Ptk. indokolása szerint a közfeladat általában olyan feladatot jelent, amelyet egyébként az államnak vagy a helyi önkormányzatnak kellene megvalósítania. A közfeladat fogalma tágabb annál, mint amit a jogszabály szigorúan vett állami vagy helyi önkormányzati feladatként meghatároz. Jelentősége annak van, hogy az ellátott feladat közcélúnak tekinthető-e, nem pedig annak, hogy a piacok üzemeltetése kötelező vagy szabadon választott feladat. A város közgyűlési határozataiban megbízta az alperest az önkormányzat tulajdonában levő ingatlan hasznosításával, az annak fejlesztésére folyamatban levő nagyrészt önkormányzati és pályázati forrásból megvalósuló beruházás teljes körű lebonyolításával, pénzügyi előkészítésével, illetve a bérlőkkel való egyeztetéssel. Ebből következően az Avtv. 2. § 4. pontja, 19. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 81. § (3) bekezdése alapján a kért szerződések közérdekű adatnak minősülnek, kiadásuk nem tagadható meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

Az Avtv. 2.§ 4. pontja szerint közérdekű adatnak minősül - többek között - a helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől.

Az Avtv.19.§ (1) bekezdése értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és - személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

A (3) bekezdés szerint az (1) bekezdésben említetteknek lehetővé kell tenniük, hogy a kezelésükben lévő közérdekű adatot bárki

megismerhesse, a rendelkezésben meghatározott kivételek fenntartásával.

Az Ötv.1.§ (1) bekezdése szerint a község, a város, a főváros és kerületei, valamint a megye önkormányzata (a továbbiakban: helyi önkormányzat) a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi érdekű közügyekben (helyi közügy) önállóan jár el. A (4) bekezdés kimondja, hogy a helyi önkormányzat - a választott helyi képviselő-testület által, vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe. Az (5) bekezdés értelmében törvény a helyi önkormányzatnak kötelező feladat- és hatáskört is megállapíthat. A (6) bekezdés rendelkezik arról, hogy a helyi önkormányzat a törvény keretei között önkormányzati tulajdonával önállóan rendelkezik, bevételeivel önállóan gazdálkodik, az önként vállalt és a kötelező önkormányzati feladatok ellátásáról egységes költségvetéséből gondoskodik, saját felelősségére vállalkozói tevékenységet folytathat.

E rendelkezésekből kitűnően a helyi önkormányzat egyrészt törvényben meghatározott, kötelező feladatokat lát el, másrészt jogszabályban előírt feladatain túlmenően maga is vállalhat önként feladatokat a helyi közügyek megoldásában. Utóbbival szemben csupán az a követelmény, hogy nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását (1.§ (4) bekezdés).

Az Ötv.8.§ (1) bekezdése a települési önkormányzatok helyi közszolgáltatások körében meghatározott feladatait nem teljes körűen és kizárólagosan sorolja fel, azok körét bővíthetik az önkormányzatok által önként elvállalt feladatok.

Mindezekből következően mind a jogszabályban kötelezően meghatározott, mind az önként vállalt feladatok az önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó feladatok.

A vásárokról és a piacokról szóló 35/1995.(IV.5.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdése szerint vásárt illetve piacot a helyi önkormányzat, továbbá gazdálkodó szervezet és gazdálkodó szervezetnek nem minősülő jogi személy rendezhet, illetve tarthat fenn.

Tehát a piac fenntartása az önkormányzat által önként vállalható helyi közügyek körébe tartozik.

Megállapítható, hogy az alperest a Szegedi Önkormányzat alapította. Fő tevékenységi köre a saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése.

A .. Megyei Jogú Város Közgyűlése 680/2004. (IX.10.) Kgy. sz. határozatával elfogadta a .. téri piac rekonstrukciójára vonatkozó javaslatot, és egyúttal megbízta az alperest a beruházás előkészítésével, és a finanszírozásra vonatkozó javaslatok előkészítésével. Az önkormányzat a beruházás első ütemének

lebonyolítására 150 millió forintot bocsátott az alperes rendelkezésére, a jegyzett tőke emelésével. Mindezekből következően a jogerős ítélet tévesen határozta meg az alperes jogi státuszát. A .. ugyanis - annak ellenére, hogy gazdasági társaságként működik - az önkormányzat által alapított, annak vagyonával gazdálkodó és feladatát ellátó szervként az Avtv. 19.§ (1) bekezdésében meghatározott, helyi önkormányzati feladatot ellátó szervnek minősül. A felperesek kereseti kérelme pedig az alperes ezen feladatkörébe tartozó ügyekben, az önkormányzati vagyon kezelésére és közpénzek felhasználására létrejött szerződések kiadására irányult, ezért az alperes az általa kezelt adatok megismerését köteles a nyilvánosság számára biztosítani.

Az alperes az üzleti titokra hivatkozással sem mentesülhet a kért adatok kiadása alól. Ugyanis az Avtv. 19.§ (6) bekezdés rendelkezése alapján a közérdekű adatok megismerésével és nyilvánosságával összefüggésben az üzleti titok megismerésére a Polgári Törvénykönyvben foglaltak az irányadók.

A Ptk. 81.§ (3) bekezdése értelmében nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

E szabályozás szerint tehát a felperesek által kért szerződések tartalma - a fentiek tükrében - nem tekinthető üzleti titoknak, a rendelkezés második fordulatában megjelölt feltételekre pedig nem hivatkozott az alperes, így az sem ad alapot az önkormányzati vagyon kezelésével, közpénzek felhasználásával kapcsolatos szerződésekre, mint közérdekű adatokra vonatkozó adatközlés megtagadására.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp.275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával megváltoztatta, és az alperest kötelezte a felperesek által kért szerződések kiadására. Ennek megfelelően a peresztes alperest kötelezte a Pp.78.§ (1) bekezdése valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM

rendelet 3.§-a alapján a felperesek első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57.§ (1) bekezdésének o) pontja alapján a közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggésben indított per illetékmentes, ezért a felülvizsgálati eljárási illetékekről rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2010. április 14.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró, Dr. Bartal Géza sk. bíró

A kiadmány hitelével:

Vné

tisztviselő